

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Петър Иванов Моллов

(н.ст., име, презиме, фамилия – акад. дл. във висшето училище или научната организация)

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки

Професионално направление: 2.1. Филология

Докторска програма: Романски езици (испански език)

Автор: Боряна Димитрова Милушева-Дукова

Тема: **ФРАЗЕОЛОГИЧНИТЕ ЕДИНИЦИ В РОМАНИТЕ НА АРТУРО ПЕРЕС-РЕВЕРТЕ И ПРЕВОДЪТ ИМ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК**

Научен ръководител: доц. д-р Веселка Ненкова, ПУ „Паисий Хилендарски“

(акад. дл., н. ст., име, презиме, фамилия – висше училище или научна организация)

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РД-22-274 от 03. 02. 2026 г. на ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема **ФРАЗЕОЛОГИЧНИТЕ ЕДИНИЦИ В РОМАНИТЕ НА АРТУРО ПЕРЕС-РЕВЕРТЕ И ПРЕВОДЪТ ИМ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК** за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование Хуманитарни науки, професионално направление Филология, докторска програма Романски езици (испански език). Автор на дисертационния труд е Боряна Димитрова Милушева-Дукова – докторант в задочна форма на обучение към катедра „Романистика и германистика“, с научен ръководител доц. д-р Веселка Ненкова, ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от Боряна Дукова комплект материали на хартиен носител е в съответствие с чл. 36. (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи:

- молба до ректора на ПУ за разкриване на процедура за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедура и с предварително обсъждане на дисертационен труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;

- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- справка за спазване на минималните национални изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Докторантът е приложил 1 монография и 4 публикации.

2. Актуалност на тематиката

Заглавието на дисертацията ясно я позиционира в две научни полета – фразеология и преводознание. Актуалността на конкретната тема, която се разглежда – спецификата в употребата на фразеология в романистиката на Перес-Реверте и преводът на фразеологичните единици на български език откриваме на първо място във факта, че испанският автор е един от най-популярните романисти в Испания и извън нея през последните десетилетия и творчеството му е обект на засилен научен интерес, като дори в Университета на Мурсия има изследователска катедра на негово име. От друга страна, преводаческата проблематика – второто поле, в което се вписва дисертацията, е безспорно актуална конкретно в българския контекст, предвид множеството романи на Перес-Реверте, преведени на български език.

3. Познаване на проблема

Дисертантката показва отлично познаване на теоретичните проблеми от двете филологически области, имащи отношение към изследването. Прави впечатление изключително подробното и задълбочено разглеждане на теорията в първа и втора глава, необходимо за уточняване на понятийния апарат, с който дисертантката борава в работата си. В структурирането и на двете глави е следван еднакъв подход – първата започва с исторически преглед на развитието на фразеологията и продължава с разглеждането на присъщите характеристики и различните класификации на фразеологизмите, лингвистичните и екстралингвистичните им особености; втората глава отново тръгва от историческия преглед на преводознанието и основните понятия в тази наука, след което насочва вниманието към особеностите и подходите при превода на фразеологизми. След всяка част на съответната глава дисертантката представя в синтезиран вид изводите си, а накрая на главата прави цялостно обобщение. Така структурирани, двете глави, съставляващи теоретичната основа на работата, представят на читателя логически безупречно подредено изложение, в което са отчетени всички полемични сфери, касаещи фразеологизмите от езикова и преводаческа гледна точка, като авторката на труда не пропуска да заяви и аргументира собствената си позиция.

4. Методика на изследването

В третата глава се предприема анализът на корпуса – шест романа на Артуро Перес-Реверте, преведени на български език – от гледна точка на употребата на фразеологични единици и превода им. И тук структурата следва познатия от предходните глави модел: от

общото (преглед на творчеството на испанския писател, особеностите на стила му, преводите и изследванията върху него в България) към конкретния обект на изследване. Фразеологичните единици са класифицирани на принципа на езиковия регистър – фразеологизми, принадлежащи на неутралния и нисък стил, такива с вулгарни конотации, фразеологизми от високия стил, фразеологизми с куртурно-историческа конотация. Приложен е дескриптивно-аналитичен и съпоставителен метод. Междинните и цялостното обобщение накрая допринасят за по-голяма яснота и подреденост на изложението.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Изложението е ясно и отлично структурирано. Дисертацията стъпва на солидна теоретична основа, прилага се подходяща методика на анализ и се надгражда наличното познание по темата. Работата има безспорен принос към проучването на творчеството на испанския автор, както и към теоретичното осмисляне и практическото приложение на преводаческите подходи при превода на фразеологизмите по принцип. Трябва да се подчертае, че това е първото цялостно изследване (не само в България) върху тази проблематика в шест от романите на Артуро Перес-Реверте. Заслужава да се спомене, че дисертантката е един от преводачите на творчеството на Перес-Реверте на български език, т.е., научният ѝ интерес към него идва след практическата ѝ работа като преводач, което несъмнено е допринесло за високото качество на изследването ѝ.

6. Преценка на публикациите и на личния принос на докторанта

Три от статиите, представени от дисертантката, засягат проблеми, свързани с изследвания автор (рецепцията на творчеството на Перес-Реверте в България; преводът на някои фразеологични единици в българското издание на романа му „Сиди“; конотативното значение на фразеологизмите и техният превод в три негови романа) и една е посветена на проблемите, които поставя пред преводача разказът на аржентинския писател Фернандо Сорентино „Силата на словото“. Публикувани са в сборници от научни форуми в България. Публикациите представят оригинални изследователски наблюдения на авторката.

7. Автореферат

Авторефератът, представен на български и испански език, отразява вярно и точно съдържанието на дисертацията и нейните приноси.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам монографията да бъде издадена, за да стане по-широкодостъпна. Тя несъмнено може да бъде полезна както за бъдещи изследователски дирения в полето на фразе-

ологията и на преводознанието, така и в преподаването на испанската фразеология и превода на университетско равнище.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като отчитам отличната теоретична подготовка на Боряна Дукова, задълбочените ѝ познания и способностите ѝ да провежда самостоятелно научно проучване, да формулира и доказва научни тези, които представляват оригинален принос в науката, смятам, че тя напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“ за придобиване на докторска степен. В заключение убедено препоръчвам да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен доктор в област на висше образование Хуманитарни науки, професионално направление Филология, докторска програма Романски езици (испански език).

23.02.2026 г.

Изготвил становището: .....

(подпис)

проф. д-р Петър Моллов

(ак. дл., н. ст., име, фамилия)